

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET
Cím: 1358 Budapest, Széchenyi rakpart 19.
Telefon: 441-6501

Ügyszám: 248/2009/Pan.

A Független Rendészeti Panasztestület

240/2009. (VIII. 5.) számú

állásfoglalása

A Független Rendészeti Panasztestület (a továbbiakban: Testület) **budapesti** lakos panaszos¹ 2009. április 17-én előterjesztett **panaszát** a 2009. augusztus 5-én – dr. Juhász Imre elnökhelyettes távollétében – megtartott zárt ülésén hozott döntése alapján

átteszi

az intézkedést foganatosító szerv – a Budapesti Rendőr-főkapitányság – vezetőjéhez.

A Testület megállapítása szerint a vizsgált ügyben alapjogot sértő intézkedésre nem kerül sor, mivel az alapjog korlátozása jogszerűen történt.

A Testület állásfoglalása ellen jogorvoslatnak helye nincs.

Indokolás

A panaszos 2009. április 17-én nyújtott be elektronikus úton panaszt a 2009. április 14-i kényszerítő eszköz alkalmazások tárgyában, amelyet a Testület aznap érkeztetett.

I.

A panaszos panaszában leírja, hogy 2009. április 14-én az Alkotmány utcánál állt, amikor felszólítás nélkül kezdtek könnygázpatront lövöldözni a rendőrök. A későbbiekben panaszát azzal egészítette ki, hogy az esemény a „F. T.-féle” rendezvény kapcsán, az Alkotmány utca és a Vajkay utca kereszteződésénél történt 17 és 18 óra között, amikor egy vagy két motorkerékpáros megközelítette a rendőrsorfallat.

II.

---

¹ Az Rtv. 93/A. § (8) bekezdése értelmében a panaszosok személyes adatait töröltük.

A Testület megkeresésére az ORFK megküldte a panaszban sérelmezett rendőri intézkedéssel kapcsolatban keletkezett rendőri jelentéseket és a parancsnoki kivizsgálás eredményét.

1) Az egyik rendőri jelentés szerint 2009. április 14-ére engedélyezésre került egy rendezvény az V. kerület Alkotmány utcába, a Kossuth tér torkolatáig. Mivel a résztvevők a bejelentéstől eltérően nagyszámban foglalták el a Kossuth tér útburkolatát és a villamos sínt is, szükségessé vált a tömeg kiszorítása az Alkotmány utcába. Ezt követően a Kossuth tér – Alkotmány utca torkolata kordonráccsal került lezárásra.

17 óra 30 perc körüli időben a rendezvény elvesztette békés jellegét, a résztvevők megbontották a kordont és el akarták foglalni a lezárt területet. Ekkor a biztosítás parancsnoka intézkedett a tömeg felszólítására, ami meg is történt. A tömeg rendkívül agresszív módon viselkedett, megtámadta a megbontott kordon mögött álló rendőri egységet is. Emiatt a biztosítás parancsnoka a tömeg feloszlására adott utasítást, melynek iránya a Bajcsy-Zsilinszky utca volt. A kiszorítás során a tömeg egy része a Vajkay utcába húzódott, majd a záró csoportot megtámadta.

A jelentést készítő rendőr őrnagy irányítása alatt lévő mobilegységek kiemelő-csoport feladatokat hajtottak végre. Az őrnagy kérésre az egyik egységet rendelkezésre bocsátotta a zárás biztonságos végrehajtása érdekében. A záró csoportot a tömeg megtámadta, melynek részese volt két nagyteljesítményű motorkerékpár is. A közvetlen támadás megakadályozása érdekében az egység parancsnoka utasítást adott két lövésből álló, átlövéses módszerrel végrehajtott gázcsapás végrehajtására, az Alkotmány utca felől a Szabadság tér irányába a Kozma Ferenc utcára mérten.

2) A vegyi eszköz alkalmazásáról szóló rendőri jelentés ezekhez azt teszi hozzá, hogy a zárás során a tömeg folyamatosan kiabált, fenyegetőzött. Kezdetben 30-40 méter volt a távolság a rendőrsorfal és a tömeg között, majd ez az érték lecsökkent 10-15 méterre. Ekkor már dobálták is a rendőröket, az egyik pajzsot tartó rendőrt is eltalálta egy üveg, amelynek következtében nem tudta a továbbiakban feladatát ellátni. Ekkor érkezett az információ, hogy a sorfalat néhány személy motorokkal szeretné áttörni. A motorokat hallani lehetett, majd a csoportosulás bal oldaláról kivált két nagytestű motorkerékpár és megindult a rendőrsorfal felé, kezdetben igen nagy sebességgel, utánuk pedig a tömeg jelentős részével. Ekkor kaptak utasítást a gázcsapás megindítására. A gázcsapás után a motorosok a sorfal előtt kb. 3 méterrel visszafordultak, illetve a tömeg is megállt. .

3) A gránátlövésről szóló jelentés szerint a könnygázgránátok kilövési ideje 18 óra, illetve 18 óra 01 perckor történt. A jelentést készítő törzsőrmester átlövéses módszert alkalmazott, körülbelül 45 fokos szögben. A könnygázgránát alkalmazásának oka az volt, hogy a tömeg támadólag, agresszíven lépett fel a rendőrsorfalal szemben.

III.

A Testület a panaszt megvizsgálva az alábbiak szerint döntött.

A Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (a továbbiakban: Rtv.) 49. §-ának (1) bekezdése szerint a rendőr a szolgálatban rendszeresített, vegyi vagy elektromos sokkoló eszközt, illetőleg rendőrbotot vagy kardlapot alkalmazhat a mások vagy saját életét, testi épségét, illetőleg a vagyonbiztonságot közvetlenül veszélyeztető támadás elhárítására, a jogszerű rendőri intézkedéssel szembeni ellenszegülés megtörésére.

Az 59. § (1) bekezdés c) pontja szerint ha a jogellenesen összegyűlt, illetőleg jogellenes magatartást tanúsító tömeg a szétoszlásra irányuló rendőri felszólításnak nem tesz eleget, a Rendőrség az e fejezetben szabályozott kényszerítő eszközök alkalmazása mellett a tömeggel szemben ingerlőgázt alkalmazhat. A (2) bekezdés szerint az említett eszköz alkalmazására a tömeget előzetesen figyelmeztetni kell.

A Rendőrség Szolgálati Szabályzatáról szóló 62/2007. (XII. 23.) IRM rendelet (a továbbiakban: Szolgálati Szabályzat) 57. § (1) bekezdése szerint a rendőr szolgálata jogszerű teljesítésekor köteles intézkedéseinek érvényt szerezni, ennek érdekében előzetes figyelmeztetés után, az arányosság elvének figyelembevételével kényszerítő eszközt alkalmazhat. Ha a figyelmeztetés a rendőri intézkedés eredményességét veszélyezteti, a kényszerítő eszköz előzetes figyelmeztetés nélkül is alkalmazható.

A 61. § (1) bekezdés szerint a rendőr vegyi eszközt, elektromos sokkoló eszközt, rendőrbotot, kardlapot, illetőleg más eszközt saját elhatározásából vagy előjárója parancsára használhat. Ugyanitt a (7) bekezdés mondja ki, hogy a könnygázgránát tömegoszlatásra vagy zárt térben kialakult ellenállási góc felszámolására alkalmazható azzal, hogy az mindig parancsra, a helyszínen tartózkodó parancsnok által meghatározott módon akkor történhet, ha egyidejűleg gondoskodtak a rendőröknek a könnygáz hatása elleni védelméről.

A Szolgálati Szabályzat a tömegoszlatással kapcsolatban a 74. § (1) bekezdésében megjegyzi: „ha jogszabály a tömeg felosztatását a Rendőrség számára kötelezővé teszi (gyülekezési törvény 14. §), vagy tömeg jogellenes magatartást tanúsít, a csapaterő kirendelésére jogosult rendőri vezető intézkedik a tömegoszlatásra.” A (2) bekezdés szerint tömegoszlatás elrendelésére - jogszabályban meghatározott feltételek megléte esetén - a gyülekezési törvény hatálya alá tartozó olyan rendezvényeken, ahol a Rendőrség a rend biztosításában közreműködik, a biztosítás parancsnoka jogosult. A (3) bekezdés értelmében a felosztatásra irányuló rendőri felszólítást hangosító eszköz alkalmazásával legalább kétszer meg kell ismételni. Az utolsó felszólítás során a kényszerítő eszközök alkalmazását kilátásba kell helyezni. A (4) bekezdés szerint a felszólításban közölni kell a helyszínről való eltávozás irányát, és arra a szükséges időt biztosítani kell. A felszólítást a rendőri fellépés megkezdésével egyidejűleg kell foganatosítani, ha a csapaterőt a tömeg részéről közvetlen támadás éri.

A Testület rendelkezésére bocsátott dokumentumok alapján megállapítható, hogy a bejelentett rendezvény egy idő után elvesztette békés jellegét, amikor a résztvevők megbontották a kordont, és el akarták foglalni az előlük lezárt területet. Mivel a tömeg

a felszólítás ellenére sem oszlott fel, sőt megtámadta a kordon mögött álló sorfalat, a biztosítás parancsnoka tömegoszlatásra adott parancsot. Ennek során a tömeg a Vajkay utcába húzódott vissza, ahova a rendőrség kordont állított fel. Itt került sor a rendőrsorfallal különböző tárgyakkal történő megdobálására, illetve a sorfallal szembe támadásra. Amikor a két nagytestű motor nagyobb sebességgel megindult a rendőrsorfallal szembe, mögöttük a tömeggel, két könnygázgránát került bevetésre. A tömegoszlatás, illetve annak végrehajtása tehát jogszerű és szakszerű volt.

Noha megállapítható, hogy ezen második helyszínen nem került sor a könnygáz alkalmazását megelőző figyelmeztetésre, a Testület álláspontja szerint erre nem áll rendelkezésre elegendő idő. A jelentés szerint, amikor megindultak a motorok és mögöttük a tömeg, körülbelül 30-40 méterre lehettek a sorfallal, majd amikor már csak 10-15 méterre voltak a rendőröktől, a biztosítás parancsnoka utasítást adott a könnygázgránátok alkalmazására. Amikor ezeket kilőtték, a motorok már csak körülbelül 3 méterre voltak a sorfallal. Ez alatt az idő nem volt lehetőség a felszólítás eszközlésére, hiszen az az intézkedés eredményességét veszélyeztette volna. Erre való tekintettel, saját biztonságuk és testi épségük védelmében, jogszerűen került sor könnygázgránátok alkalmazására.

IV.

Az Rtv. 93. §-ának (2) bekezdése szerint: „A Testület az alapvető jogot nem sértő, valamint az alapvető jogot csekély mértékben sértő intézkedéssel szemben előterjesztett panaszt az intézkedést foganatosító szerv vezetőjéhez átteszi, illetve ha az áttétel ellen a panaszos panaszában előzetesen tiltakozott, az eljárást megszünteti.”

A Testület – figyelemmel a fenti jogszabályi előírásra – a rendelkező részben foglaltak szerint döntött.

Budapest, 2009. augusztus 5.

Dr. Kaltenbach Jenő
elnök
előadó testületi tag

Fráterné dr. Ferenczy Nóra
testületi tag

Dr. Féja András
testületi tag

Dr. Kádár András Kristóf
testületi tag

Független Rendészeti Panasztestület